

## СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

*Лавренюк Р.М., асистент, аспірант  
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Аналіз економічних реформ в умовах переходу до ринкових відносин дозволяє зробити висновок, що зниження ефективності реформ є наслідком незабезпеченості економіки фахівцями. Перед керівниками організацій ставляться завдання, які пов'язані із трансформацією економіки, законодавства, розвитком науки та техніки, запровадженням нових інформаційних технологій. Спеціаліст повинен бути всебічно розвинутою особою, орієнтуватися у складній економічній ситуації, знати сучасні інформаційні технології, іноземні мови, елементи менеджменту.

Основне завдання у перехідний період полягало в перекваліфікації великої кількості незайнятого населення, наданні другої вищої освіти зі спеціальностей, які мають підвищений попит на ринку праці. З 1990-х рр. масового характеру набули різні форми перепідготовки та перекваліфікації кадрів шляхом запровадження різних курсів при навчальних закладах на платній основі. Досвід показав, що перепідготовка на таких короткотермінових курсах не дає бажаний результат.

Тому набуває поширення здобуття другої вищої освіти протягом 2–3 років, за програмами, адаптованими до вимог ринкової економіки і міжнародних стандартів.

Отримані знання потребують постійного вдосконалення, а тому підвищення кваліфікації повинно проходити постійно і безперервно. Підвищення кваліфікації і перепідготовка – процес дешевший у порівнянні з підготовкою, вимагає менше часу, дає можливість поєднати навчання і роботу. В абсолютній більшості закордонних підприємств регулярне підвищення кваліфікації визначається як один з прямих функціональних обов'язків їх співробітників. На великих підприємствах процес навчання персоналу здійснюється у власних навчальних центрах, інші організації використовують послуги спеціалізованих освітніх закладів.

Для оптимізації навчального процесу потрібно впроваджувати нові засоби навчання – інформаційно-комп'ютерні технології. Однією з таких форм є дистанційне навчання, яке активно запроваджується з 2002 р.

Суть дистанційного навчання полягає в тому, що студенти можуть спілкуватися з викладачами та отримувати знання на відстані. Цей спосіб досить економічно обґрунтований та ефективний.

Переваги для студентів: доступність програми навчання, гнучкий графік, навчання вдома, високий ступінь засвоєння матеріалу, індивідуальна швидкість навчання тощо.

Переваги для роботодавців: за короткий період часу здобуває знання велика кількість персоналу; узгодженість стандартів освіти в усій країні та відповідність міжнародним стандартам; задовольняються вузькі спеціальні потреби; працівники навчаються без відриву від виробництва; краще засвоєння і збереження знань; ефективніше витрачання фінансів.

Переваги для навчального закладу: залучення нових джерел фінансування; навчання більшої кількості студентів без відповідного збільшення витрат; скорочення обсягу аудиторних годин тощо.

Перегляд характеру та системи освіти належить реалізувати у процесі модернізації освіти відповідно до Національної доктрини розвитку освіти, яку було обговорено на II Всеукраїнському з'їзді освітян і затверджено указом Президента України.

Запровадження комп'ютерної техніки, мережних технологій та інформаційних технологій у навчальний процес дозволило ефективно вивчати будь-який предмет, здобувати знання і оволодівати досвідом усього людства.

## КООПЕРАТИВНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ НАВЧАННЯ В МЕРЕЖІ

*Лебедик Л.В., здобувач  
Полтавський університет споживчої кооперації України*

Кооперативне навчання (*cooperative learning*) передбачає застосування технологій, побудованих на принципах кооперації – добровільності, демократизму, взаємовигідної співпраці та взаємодопомоги. Кооперативне навчання в мережі Інтернет істотно відрізняється від традиційного за багатьма параметрами, зважаючи на організованість, інтерактивність взаємодії студентів з викладачами, незалежність від розміщення суб'єктів у просторі і часі, головне, щоб вони мали комп'ютер і вихід у мережу. Кооперативне навчання, співпраця також не має чітких часових меж, тобто немає необхідності збиратися усім у певний час. За допомогою мережі ефективно засвоюються навчальні модулі, які складаються із віртуальних лекцій, семінарів, практичних занять, електронних підручників, запитань для контролю і самоконтролю засвоєння знань тощо.

Практика кооперативного навчання в мережі Інтернет показала його переваги і недоліки. До *переваг* відносимо: гнучкий графік орга-